



LO CRIT de la PATRIA.

SETMANARI TRADICIONALISTA ILUSTRAT.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ :

BARCELONA, 6 mesos.	3	pesetas.
PROVINCIAS, 6 »	3.75	»
» Un any.	7.50	»

ULTRAMAR Y EXTRANJER.

Un any. 15 pesetas.

NUMERO CORRENT: 10 CÉNTIMS.

ADMINISTRACIÓ :

PALLA, 31, LLIBRERÍA

LA PROPAGANDA CATALANA

25 exemplars: 2 pesetas.

NÚMERO ATRASSAT: 15 CÉNTIMS.



ENÍM especial satisfacció en honrar las columnas de nostre periódich ab lo retrato del conseqüent y lealíssim tradicionalista don Anton Brea, Brigadier en la última guerra, y pare del també estimadíssim amich nostre é ilustrat colaborador de LO CRIT DE LA PATRIA don Reynald Brea, autor del folletí d' estudis militars, lo *Manual del Voluntario Carlista*, que estém publicant.

A continuació insertém en petit extracte la biografía del Brigadier Sr. Brea y Gonzalez.

Nasqué en Écija, provincia de Sevilla, en l' any 1833.

A la edat de 14 anys ingressá en lo Collegi d' Artillería de Segovia, y ascendit á Alferez en 1852, passá á la Escola d' aplicació hasta que en 1854 fou nombrat Tinent del Cos y destinat al tercer Regiment á peu. Ab la bateria que accidentalment tenia al seu mando, desarmá en 1856 la Milicia Nacional de Cadiz; en l' any següent fou destinat al Regiment á Caball, al que va perteneixer hasta que, arribada la memorable guerra d' Africa, demaná y obtingué formar part del exércit expedicionari espanyol.

Heróicament se va batrer en aquella gloriosa campanya.

Assistí en primera línea y entrá en foch en la acció de 30 de Desembre de 1859, en la dels Castillejos, en la del 23 de Janer, en la de Guad-el-Gelú, en la que guanyá la creu de Sant Fernando, en la batalla de Tetuan, per la que obtingué l' grau de Capitá, y per últim en l' acció de Samsa.

Terminada la guerra regressá á Espanya ab lo càrrech de Ajudant del Regiment á Caball, lo que desempnyá fins á l' any 1862, en que fou ascendit á Capitá del Cos. Serví llavoras en lo quint á Peu y després en lo quart Montat.

En 1866 y en 1868 va lluytar en defensa del govern constituhit, obtenint en Alcolea l' grau de Comandant.

En Juny de 1869 fou destinat lo Sr. Brea á la Direcció General d' Artillería, encarregantse del Negociat d' armament y municions; en Febrer de 1873 fou proposat pera Comandant del Cos, empleo que li corresponia per rigurosa antigüetat y que no arribá á disfrutar en l' exércit liberal, per haber sollicitat lo retiro, marxant tot seguit á Fransa, y presentantse en Bayona al Vice-Almirant Sr. Martinez Viñalet, Comandant General carlista de la Frontera, qui li doná ingrés en l' Exércit Real del Nort.

Assistí á l' acció de Puente la Reina, y se distingí en la batalla de Montejurra, ab qual medalla fou agraciad, y ja ascendit á Tinent Coronel prengué part en la batalla



DON ANTON BREA.

de Velabieta, en la que 's distingí molt particularment, puig á pesar de veurers rodeijat d' enemichs y de haber perdut entre morts y ferits tots los artillers que manaba, excepto un sargento, seguí 'l Sr. Brea lluytant hasta quedar sens municions y no 's retirá sino quant li maná 'l mateix general Ollo, que 'l felicitá al devant del 2.º de Navarra y premiá son valor ab la Creu roja de 2.º classe del Mérit Militar.

En 1874 passá 'l senyor Brea á Vizcaya ab la Divisió de navarra; y encarregat lo 17 de Febrer de dirigir las baterias de siti sobre Bilbao, emplassá las d' Artágan, Santa Mónica y Ollárgan, manant las quals permanesqué frente á la plassa 'ls mesos de Mars y Abril, hasta l' alsament del siti, obtenint com á premi d' aquestos importants serveys l' empleo de Coronel y la medalla de Vizcaya.

Se va batrer en Navarra y nombrat Jefe del Siti en las operaciones sobre Irún, dirigí l' emplacament de varias baterias y al frente, en particular, de la de Sant Marcial, sostingué continuat foch de canó ab l' enemich desde el dia 4 hasta la retirada del Exércit Real.

A últims de Janer de 1875 se trobaba en Estella 'l Sr. Brea manant 14 canons ab los que assistí á las operaciones del Carrascal, sostingué viu canonetj ab los liberals los días 1 y 2 de Febrer y 's distingí en la batalla de Lácar, en la que adelantá ab unió de las columnas d' atach y situantse en la carretera de Villatuerta: «hizo tan nutrido y certero fuego sobre las baterias enemigas, que consiguió apagar los de éstas, contribuyendo muy eficazmente al buen éxito de la batalla,» segons consta en lo parte oficial de aquell gloriós fet d' armas al mencionar lo brillant comportament del Coronel Brea.

Va ser Jefe de la Academia d' Oficiais de Artillería de Campanya, y per R. D. de Novembre del 71 fou ascendit á Brigadier de Caballería y nombrat Jefe de la Artillería de operaciones en Vizcaya y Guipúzcoa, passant á aquesta provincia á dirigir la construcció de la bateria acassamatada de Venta Ziquin y 'ls fochs de Sant Sebastián, Guetaria y Hernani.

Designat pél carrech de Jefe d' Estat Major de la Divisió castellana, entrá ab ella en Fransa 'l Brigadier Brea, al costat del senyor Comte de Caserta, essent aquéstos los únichs generals que, sabre en ma y manant forsas, tingueren la honra de fer los honors d' ordenansa á Don Carlos al trepitjar aqueix lo territori francès lo dia 28 de Febrer de 1876.

Lo Brigadier Brea, té á més de las creus ya citadas, las de Sant Hermenegildo, Carlos III é Isabel la Católica y las medallas d' Africa y de Carlos VII.

NOSTRA SITUACIÓ.

En tots los assumptos de la vida, creyém que es precis fixar las respectivas situacions dels individus y de las colectivitats á fi de que sá-piga tothóm á qué atenirse al jutjar dels fets y de sos resultats.

Conseqüents ab aquesta creencia, exposarém franca y lealment la opinió de Lo CRIT DE LA PATRIA davant dels llarchs, llarguíssims y més ó menos atinats, més ó menos absurdos comentaris que las últimas declaracions de Don Carlos han inspirat á la premsa lliberal.

Comensém per son origen.

Quan varem saber que 'l Director del *Correo Catalan* estava en camí de Venecia, no se 'ns va ocultar, com no 's podia ocultar á cap persona que estés al corrent de las qüestions que s' estaban ventilant dins de nostre partit, que havia sigut cridat pera consultarli respecte d' aquells assumptos y del modo de donalshi felis solució.

Ingénuament hem de confessar que la elecció 'ns va semblar acertadíssima en tota la aceptoració de la paraula.

Ningu més indicat que 'l Sr. Llauder, á nostre modo de veurer, pera figurar com á àrbitre en las qüestions dels dos bandos en que en aquells dias apareixia dividit lo partit carlista.

Apart de la amistat personal que des llarga fetxa 'ns lliga ab lo Director del *Correo Catalan*, amistat que ha crescut á mida que hem tingut ocasió d' apreciar las excepcionals condicions que adornan al Sr. Llauder, hem vist sempre en ell al antich, constant é infatigable defensor de la verdadera doctrina.

Noys eram encara, quan ja 'l sentiam aplaudir y l' aplaudiam en la Societat Católica d' Amichs del poble y en l' Ateneo católich monárquich, y sentiam dedicar grans elogis á sos escrits de controversia y de propaganda en *La Conviccion*, y més endavant varem ser testimonis del entusiasme que va produhir entre sos amichs véurerlo elegit pera diputat á Corts en la legislatura del 71; y en época posterior, quan sens inspiració agena hem pogut formar judici dels actes polítichs del Sr. Llauder, l' hem admirat en lo *Correo Catalan*, defensant ab energia y enteresa sempre, per més que ab gran suavitat de formas, la doctrina tradicionalista; l' hem contemplat sorpresos y entusiasmats al resoldrer ab felis acert y tacto especial la difícilíssima qüestió surgida en temps del difunt prelat Sr. Urquinaona; testimonis varem ser poch temps després de la brillant manifestació de simpatia que va rebre del Clero catalá, que ab quasi absoluta unanimitat, sols comparable á la que acaba de presenciarse ab motiu del últim y valiosíssim homenatge al Dr. Sardá, va regalarli també un *Album* de firmas y una riquíssima ploma, com á penyora d' admiració al polemista católich, integró é intransigent que ab tanta fidelitat s' havia fet intérprete dels sentiments dels católichs intransigents é integros de la Catalunya intransigent é integrament católica.

Atesos tals precedents, y constantnos com nos constan la fe y constancia ab que sempre 'l *Correo Catalan* ha estat conforme ab la doc-

trina verdadera, ¿cóm no habiam d' esperar tranquils lo resultat del viatge del seu Director á Venecia?

Coneixent com coneixém la fermesa y claretat de criteri del Sr. Duch de Madrit, varem suposar, que si possible fos, s' havia de confirmar més y més en la vritat, després de coneguda la opinió del Sr. Llauder.

Y concretant lo cas, nos constaba positivament que la doctrina de *El Siglo Futuro*, acceptada com á única bona en document solemnisísim firmat per Don Carlos, no podia jamay ser considerada com á menos bona ó inacceptable pel Sr. Llauder, que sempre y en tolas ocasions, ha defensat las santas intransigencias que informan lo credo de nostra Comunió.

Per tots los motius exposats, retxassém las imputacions calumniosas y destituidas de tot funament, tan absurdas com inverosímils, que han merescut de la premsa lliberal las últimas declaracions de Don Carlos. Ni podia nostre Jefe deixar de ser lo que sempre ha sigut, y molt be ha declarat que no varian ni variarán las sevas teorías y principis, ni la brillant historia del Sr. Llauder autorisa á suposarlo capás de separarse en lo més mínim dels principis escrits en nostra bandera.

En un nou article que confirma y aclara 'l primer, repeteix lo Sr. Llauder que ni Don Carlos transigeix, ni ha variat en lo més mínim, ni ha pensat may en deixar de plantejar en Espanya la Unitat católica, font y origen de nostra gloria, de nostra prosperitat y de nostre poderio en los sigles aquells en que 'ls Reys regnaban y governaban.

No tenen, pues, rahó de ser, entre molts d' altres, los comentaris que l' escrit del Sr. Llauder ha inspirat al *Diario de Barcelona*, que copiant lo procediment empleat fa pochs dias per *El Globo*, de Madrid, se dedica á la infructuosa é inútil tasca de atraurer carlins suposant que Don Carlos accepta las doctrinas lliberals, y que per tant, dins la monarquía constitucional d' Alfons XIII tenen cabuda 'ls amants de la Religió y del trono.

Ni Don Carlos s' ha conformat ara ni may en ser Rey constitucional, ni es possible s' ho proposi, perque efectivament en tal cas quedaria plegada la bandera de las tradicions, com ho quedaria conformantse en acceptar la tolerancia religiosa, que no es altre cosa que donar carta blanca á tots los detractors de la Religió católica pera que la combatin impunement, y autorisar als mateixos individus de la Familia Real y als Ministres responsables pera donar l' escándol de que en una Nació católica sos governants assisteixin á honras fúnebres dedicadas á un protestant en una capella evangélica.

De sobras consta al Sr. Mañé, á la premsa tota, y també á la lliberal avansada, que no seria tal lo govern de Don Carlos, qui ni ha dit, ni suposat tal cosa, perque te conciencia de quin es lo seu deber de Jefe católich d' una nació católica, y aspira á donar á l' Iglesia tot quant aquésta reclami, tot quant sigui menester, pera que d' ell se pugui dir que es tan católich com Fernando V é Isabel I, com Carlos I y Felip II.

Recorda molt be Don Carlos la hermosa frase que als reys godos feyan present los Prelats

dels Concilis de Toledo: *Rex eris si recte feceris; si autem non feceris non eris Rex*, y per aixó obrará, no hi ha que duptarho, com á verdader Rey católich.

Recta y justament vol obrar Don Carlos, y per aixó resultan calumniosas y sens funament las suposicions de la premsa lliberal tota, en particular del *Diario de Barcelona*.

Y perque suposém en la forma y en lo fondo son integras, sanas y absolutament católicas las declaracions últimas de Don Carlos, las hem acceptat y acceptém y á ellas amotllarém nostra conducta, mes «si per lo contrari, dirém ab nostre company estimadíssim de Vich *El Norte Catalan*, creguessim que aquestas ordres ó declaracions contravenian á las lleys funamentals del regne, socavant en lo més mínim los principis en que descansa nostra bandera sacrosanta, llavors las retxassariam ab la famosa fórmula «se obedece y no se cumple,» com ho feyan nostres pares, ó bé ab l' oportet obedire *Deo magis quam hominibus.*»

Sí, ab franquesa ho confessém: per simpatia y per reconeixement estém encarinyats ab Don Carlos, á qui no considerém y estimém sols com á Jefe de nostre partit y personificació de nostres ideals, sino com á pare amant, com amich respectable al qual no som deutors més que de estimació, respecte y gratitut, per haberse sempre mostrat ab nosaltres indulgent en excés, y més de lo que 'ns mereixiam deferent ab nostres modestíssims treballs, que sempre han sigut objecte de la seva aprobació, que 'ns enorgulleix, y de carinyosíssims estímuls pera continuar en la mida de nostras forsas per lo camí que mestres experimentats y de superiors coneixements nos tenen trassat; mes á pesar d' aixó, si algun dia, lo que no será, ni es possible, ni lógich, ni conseqüent que sigui, tingués que abraçar las teorías y principis que suposa 'l *Diario de Barcelona*, renunciariam, ab pena gran, sí, ab tristesa indefinible, pero ab decisió é independència, á la defensa de lo que en conciencia no podríam defensar.

Tal es nostre leal y franch pensar; tal la norma de criteri á que creyém deuben subjectarse 'ls carlistas tots, y á que ab l' auxili del Cel, pensa subjectarse avuy y sempre nostra publicació.

F. de P. O.

ACTE SOLEMNE.

Bonich aspecte ofería en lo primer dia de Pasqua, á la una de la tarde, la nau central del Palau de l' Industria de nostra Exposició Universal.

Un elegant y senzill altar alsat en lo fondo del saló, tenint al mitj á la invicta patrona barcelonesa Santa Eularia, crescut número de cirris que al seu entorn cremaban y una numerosíssima concurrencia que omplía bona part de la nau, donaban á compendrer que s' anaba á celebrar una cerimonia religiosa, que en efecte va tenir lloch al arribar l' Excm. é Ilm. Sr. Bisbe de la Diócessis acompanyats dels Cabildos cathedral y municipal y de las primeras autoritats.

Dita fetxa, ó sia la del dia primer d' Abril, era la senyalada pera la benedicció de las obras

de l' Exposició, qual acte va celebrarse conforme á rúbrica y ab tota la solemnitat que acon-
teixement tan important, com es lo de nostre
Certámen universal, requería.

Prop las tres eran quan va donar fi la ceri-
monia, en quals detalls no 'ns pertany entrar,
atesa la índole especial d' un setmanari.

Mes sí, 'ns permetrém exposar algunas con-
sideracions relatives al fet de *beneficir las obras*
de una Exposició UNIVERSAL, segons lo rito de la
religió católica.

Com se compendrà perfectament, no á tothóm
ha semblat correcte y procedent la celebració
de tal acte.

Los que d' ell protestan, aduheixen com á
únich argument lo de que no son católichs tots
los expositors, y que per tant, y ja que no 's
pugui adoptar un procediment á gust de tots
los concurrents á l' Exposició, 's prescindís de
tota benedicció, que no acceptarán com á bona
ni protestants, ni cismátichs, ni mahometans.

Deyan además los partidaris de la no bene-
dicció, que era ridícul ser nosaltres los primers
en celebrar-la, ja que, segons afirman personas
que están al corrent d' aquestos assumptos, may
s' ha benefici cap de las Exposicions celebradas
en distints punts del mon.

Com hem vist, per fortuna la rectitut de cri-
teri s' ha sobreposat aquesta vegada á aquei-
xos sers susceptibles que probablement no vo-

lian que 's realisés la benedicció, portats de la
seva indiferencia, si no odi, á la Religió cató-
lica.

Dit está que debía tenir lloch acte tan sagrat
é indispensable entre católichs, perque la Es-
panya, ja que no com deuria serho y voldríam
que ho fos, es católica, y per tant los estran-
gers que 'ns visitin venen obligats á respectar
nostres lleys, usos y costúms, com demá vin-
drém nosaltres obligats á respectar los seus, si
se 'ns ocorre anar als seus respectius paissos.

Si l' argument dels que pretenen que no de-
bém de tal manera imposar una fórmula de nos-
tra Religió á aquells que no la professan fos vá-
lit, deuríam comensar per arrancar del Escut
d' armas d' Espanya que ostenta la fatxada de
la nau Central del Palau de l' Industria, la co-
rona que l' remata, per ser ella símbol d' un
estat monárquich, y d' un Estat católich la creu
que remata la Corona.

Més encara.

Vindrà, segons s' anuncia, la Regent, símbol
al fi y al cap d' un principi monárquich, á in-
augurar oficialment l' Exposició, y clá es que
tal acte no ha d' estar ab consonancia ab las
ideas políticas y formas de governs dels distints
paissos que concorren á l' Exposició; y acep-
tant, de consegüent, lo criteri dels enemichs de
tota cerimonia religiosa dins lo lloch de la ma-
teixa, deuria prescindirse d' una inauguració

que personalment ó per delegació 's farà en
nom de Sa Majestat, etc.

Resulta, pues, destruhit en absolut lo frágil
argument dels partidaris de la no benedicció,
salvo 'l cas, que tot es possible, de que preten-
guessin que essent l' Espanya católica y mo-
nárquica, no s' amparés tan excepcional y so-
lemníssim aconceixement ab los mantos de la
Religió católica y de la Monarquía, principis
únichs que aplicats en tota sa puresa é integri-
tat han donat dias de gloria y de prosperitat á
nostra patria.—O.

Post scriptum. Escritas las precedents consi-
deracions, arriba á las nostras mans un núme-
ro de *El Monitor*, que termina la ressenya del
acte de la benedicció de las obras de l' Expo-
sició, ab las següents paraulas: «Tenemos, pues,
que la Iglesia ha bendecido *la obra del libera-*
lismo, pese al autor de *El Liberalismo es pe-*
cado.»

¿En virtud de quín privilegi es obra del Lli-
beralismo l' Exposició Universal? ¿D' ahont ha
tret *El Monitor* que al autor de *El Liberalismo*
es pecado li pesi que s' haigi realisat l' acte de
la benedicció, que tal concepte 'ns sembla que
's desprent de las frases d' aquell diari?

Bonich modo de fer simpática una Exposició,
que ni te ni deu tenir color polítich, y que pre-

cisament ha sigut combatuda ab desespero y frenesí per un periódich tan ultra lliberal com *El Diluvio*, y defensada sempre pel seu revés de la medall, 'l *Correo Catalan*.

Diu també *El Monitor* que al donar fi la cerimonia 'l Sr. Duran y Bas va donar un ¡visca! á D. Alfons XIII y un altre á D.^a Cristina, quals ¡viscas! segons *El Monitor*, varen ser contestats per tots los concurrents, mentres que *La Publicidad* assegura que per poch.

Nosaltres no podém resoldrer lo dupte, perque 'ns varem retirar del local avans de pronunciar-se 'ls discursos y donarse 'ls ¡viscas! mes nos incliném á creurer per aquesta vegada al diari possibilista, pues varen concórrer á l' aludit acte moltes personas de las quals podém assegurar que no debian ni podian contestar los ¡viscas! del Sr. Duran y Bas.

¡Es atrevimentlo d' *El Monitor* lo d' assegurar que tots los concurrents van associarse á tal demostració de monarquisme... constitucional!

¡Quant servilisme contraproduhent y bufo lo de certs periódichs alfonsins!

REVISTA DE LA PREMPSA.

Copiém de *El Suplemento*:

«Nos avergonzamos por el partido absolutista, pues cien codos bajo tierra debiera hundir-

se si no ha olvidado los males sin cuento que las guerras por él provocadas han producido á nuestra patria.»

Energich y furibundo está el Sr. *Suplemento*.

Y potser l' excés d' energia l' hi ha trastornat lo cervell.

Perque ó sino respongui. ¿Quí te la culpa d' aquestas guerras? ¿No faría riurer que Napoleón I, per exemple, hagues dit que 'ls espanyols tenian la culpa de la sanch derramada en la guerra de l' Independencia, pues no s' deixaren robar la monarquía llegal ni profanar sas venerandas tradicions, ans be s' oposaren al usurpador arma en ma?

Napoleon no digué res d' aixó perque tenia una mica de sentit comú, y 'ls lliberals d' avuy dia l' han ja perdut tot. ¡Pobrets! Tots pateixen d' una cruel *miéditis Carlífera* que infaliblement los enviará al canyet.

—*—

Llegim en un telégrama:

«Madrid, 24, á las 11'15 noche.—La comisión del Ayuntamiento de Barcelona ha dado un banquete en Lhardy á las autoridades de esta corte y á los diputados y senadores barceloneses.»

Está vist que baix lo régimen lliberal sols prosperan los fondistas.

—*—

Torném 'hi ab *El Suplemento*. Lo periódich

dels *cien codos bajo tierra* y altres tonterías per l' istil, escriu molt bé la llengua castellana. Probas *al canto*.

«Por lo visto, las deudas constituyen en Inglaterra un impedimento impediante.»

¡¡ *Impedimento impediante* !! Aixó es per l' istil d' aquell que deya : una ventada *de vent*; una generació *de gent*..... Aquestos periódichs tan *il-lustrats* á vegadas tenen uns párrafos tan ben escrits que.

el diablo á quien semeja su escritura no los descifrará si en quince días con diabólica industria lo procura, com deya 'l célebre Argensola.

—*—

Copiém lo següent anunci:

«Aviso.—Gran suceso de Mme. Grain-dor de París, Sonámbula de 1.^a clase. Calle... (aquí l' carrer, número y pis, que no 'ns plau reproduhir) Aviso.—Especialista en las enfermedades incurables; catarros, tisis, corazon, bronquitis y asmáticos. Consultacion y visitas gratuitas en la misma casa.»

—¡Bah! dirá algú: aquet periódich que anuncia sonámbulas deu ser d' aquets carlinots atrasats supersticiosos y llanuts que ns' volen fer veurer lo blanch negre.

Pues no senyors. Lo diari anunciador de Sonámbulas es *El Diluvio*; aquell que 's burla dels miracles atestiguats per innumerables per-

sonas, dona fe á supersticions de gran calibre.
Procediment purament lliberal.

—*—

Diu «*Las Dominiburras del libro pienso.*» ¡Sr. Caixista! per Deu, que aixó ha de dir «*Las Dominicales del libre pensamiento.*»

«.... Los que nos honramos perteneciendo á la Masonería...»

No hi ha dupte que es una gran honra. Honra estupenda, fabulosa, piramidal. Al istil de la honra de n' Puch, Carracas, Panxa-ampla, Melgares, etc.

¡Ca! los que no son masons son uns tontos. ¡La masoneria! ¡¡una asociació tan benéfica!! Pot atestiguarho lo Sr. Garcia-Vao, redactor de «*Las Dominiburras*» assenat de ordre mas. . .

—*—

Un diari de Madrid, *El Pais*, copia uns versos que cantarán los xavals de Madrit, en una próxima festa. Aquí van los dedicats á D.^a Cristina.

¡Viva la reina! ¡viva!
la que prudente y magna
con inmenso amor
hace de España el bien.
Salve, la dice
la patria con fé,
Salve, reina amada,
madre de mi rey.

¿Entiendes, Fabio, lo que voy diciendo? Olé per los *poetas* arxiducals. Palmas y cigarros... y la orella del *bitxo*.

Los dedicats á D. Alfonso XIII diuhén entre altres cosas.

«El representa
de nuestra España
su antigua gloria,
sólo su ley.
En su reinado
paz y ventura
tiene la patria...»

L' octau, no mentir. Y termina la *poesia* dihent.

«Dios guarde al rey.»

Si, que Deu lo guardi, porque si Ell no 'l guarda ¿quí 'l guardará?

Per lo demés, doném las més expresivas gracias á *El Pais* per habernos mostrat aquets versos; y si n' sap mes, copihils, que ls' lectors de LO CRIT DE LA PATRIA 's divertirán en gran, sentint cantar las glorias de la actual monarquía.

Nosaltres, francament, sentiriam moltíssim inspirar uns versos tan estrambótichs, pero ¡hi ha tans gustos en lo mon!

Gay-Lussac.

LAS CARAMELLAS

Y UNA ANADA Á SANT GENÍS.

Lo coro de la Pia Unió de Sant Miquel sortí á cantar caramellas la nit del primer dia de Pasqua.

A primera vista sembla que aixó no te res de particular.

Pero alguna importancia te, si 's considera lo següent:

1.^{er} Que es lo primer any que además de cantarse las verdaderas caramellas, se cantá 'l *trágala* als lliberals de Barcelona, en aquesta diada.

Y 2.^{on} Que meresqué las iras dels pinxets que rondan de nit, y d' un redactor, ó molt amich, del *Diluvio*.

Agafant lo primer punt, dirém que foren *verdaderas* caramellas, porque s' cantaren hermosas cansons alusivas á la Pasqua, al revés dels demés coros (ú orgas de gats) lliberals que cantan cansons las més de las vegadas indecents y en llengua que no es la nostra y que res tenen que veurer ab la Pasqua. Se cantá 'l *trágala* als lliberals, fentlos sentir cansons de bona mena que res tenen de lo condemnat per la Iglesia.

Respecte al segon punt, ja es cosa de ferhi un poch més de gresca.

Lo Coro seguit de la tradicional cistelleta guarnida de flors, cascabells y llargas cintas de variats colors, se dirigió á las casas més conegudas y tradicionalistas de aquesta capital.

Un aixám de pillets, inclús aquell *fulano* á qui per separat habém aludit, comensá á seguir al coro y á mourer la brega.

En la Rambla se sentí flayre de pinyas, pero á un avís donat oportunament se repartirén per la multitut uns quants miquels ab sa corresponent vara (y no de arcalde) disposats á clavar un *miquel* al primer bullanguer que aixequés la pota.

Per fortuna se va temer la prévenció y la cosa no passá avant.

Seguiren carrers y més cerrers, reculliren béns, demás virám y objectes, y allá á las dos de la matinada los pillets habian casi desaparecut, menos l' amieh del *Diluvio* y uns quants més.

Aquestos y aquell continuaren la brega.

Aquell que era

Un home cossi pelutti

Piu grossi é di grant mostachio
atiaba als demás pera que moguessin bullanga y 'ls deya, senyalant lo carro en que s' hi duya lo recullit, allí dintre hi portan *trabuchs* y demás armas pera ferne alguna.

Efectivament, si 'l coro s' hagués vist apurat, haguera pogut *trabucals* hi las ampollas y junt ab las dotsenas d' ous que duyan al carro, fer una truyta de tota la murriesca.

Allá á las 4, poch més ó menos, desaparequé y seguiren las caramellas hasta sortit lo sol.

Lo dilluns de Pasqua tingué lloch la anada á Sant Genís al efecte de celebrarla. Al toch de bandurrias y guitarras y á pas doble martxaren

á las sis del matí los individuos del Coro y demás socios, en vers lo referit santuari.

Després de esmorsar tranquilament y de feta la cantada, se formá la professó que 's dirigí al santuari dels Sants Cipriá y Justina situat á una hora y quart de S. Genís. Quatre banderas desplegadas al vent darrera la creu y gonfalons; un preciós Sant Cristo y multitut de acompañants seguint los camins y caminets de la montanya coberta de verdor y frondosos arbres presentaban l' aspecte més agradable y poétich.

Al arribar al Santuari (que estaba atestat de gent que també había anat allí á celebrar la Pasqua) se cantá per lo coro de la Pía Unió de San Miquel una hermosa missa que celebrá lo Revnt. Rector de Sant Genís, repartintse després, á cada concurrent, un panet benehit com es allí costum tradicional de cada any. Acabat aquest acte, cantá lo Coro magníficas pessas y torná á ferse la professó cap á Sant Genís.

Després se feu la dinada, consistent en un magnífich arros ab anyell, luego rustit, després truytas, seguiren puros y ví carli (del més rebó).

Després tornaren los cants y la gresca (no lliberal sinó de bona mena) y á las tantas de la tarde torná á agafarse la cistelleta, á formarse la colla y seguir altra volta á pas doble al so de las guitarras, la tornada á Barcelona.

Oblidavam advertir que un simpátich jóve fotógrafo tregué fotografias del Coro y demás grupos.

Igualment debém consignar que en aquest dia de expansió lo major ordre y discreció regná en tots los actes, com no podia menos de ser tractantse de católichs.

Altra nota encara més important habém de exposar. Acabat lo dinar, manifestá lo vocal Sr. Colomer, que sobrant cruas unas 150 ó més costellas demanaba lo parer dels assistents sobre si 's repartirían pera cada hu ó 's donarían als pobres. Un crit unánim y expontánea contestá que 's donés als pobres, en vista de lo qual lo Sr. Colomer doná las gracias y contestá que així 's faría.

Antes de acabar debém felicitar per tals actes á la Pía Unió de Sant Miquel en general y en particular als individuos de la Junta y al mestre de coro Sr. Quintana, com també al reverent Rector de Sant Genís que ab tots se mostrá tan amable.

J. Sanromá y Ripoll.

LA CAMPANA Y 'N PICAFORT.

CONVERSA

¡ Pám, pám !

—¿ Quí hi ha ?

—*La Campana de Gracia.*

—¿La Campana de 'n Calsas? ¿La Pescatera?

—Que entri.

—Bonas tardes.

¿Qué volia? Expliquis.

—Ja veurá; jo venia per que...allá...per que 'ls carlins...

—Vaja, vaja fora embuts, enllestím, digui.

—«Lo que passa en la vila de Montblanch no te dibuix.»

—¿De veras? Continuhi.

—«Ja una altra vegada ocupantnos de aquesta població, diguerem que avants de entrihi hi había necessitat de taparse 'l nas.»

—No es estrany; vosté es un microbi de tal mena que en sentint l' olor de acit fénich y demés desinfectants ja fuig. La porqueria sempre fuig de lo net. ¿Qué més?

—«Allí com en la majoria de las localitats de la provincia de Tarragona, lo partit lliberal está dividit, en benefici dels reaccionaris, per obra y gracia dels caciques Torres y Cañellas, que s' disputan lo mangoneig de la provincia.»

—¿Qué diu, home, (dich) pescatera. Me 'n alegre molt. Digui, digui, que comensa á explicarse correctament.

—Vaig á explicarli lo de las elecciones.

—Fassi vía y deixi un párrafo que ja suposo no te res de particular.

—Millor, continuaré cantant lo millor que tinch al pap sobre aquest assumpto.

—Vinga.

—«Y cor que vols, cor que desitjas. Aixís se feu nombrar un Ajuntament gubernatiu á gust de... l' Agneta la majordona del Plebá (rector)...»

—¡¡¡ Ja, ja, ja, jaaa !!!

—«¿Que se 'n riuhén?... Donchs no ho duptin; lo rector sigué qui feu la candidatura, y, naturalment, va tirar l' aygua al seu molí, incluhint en ella al jefe dels carlins de la població, al president del Centro Católich, y á tres ó quatre carlins més, entre ells, un que no sab llegir ni escriurer y que per renom l' hi diuhén Potas. ¿Eh que está en carácter?»

—Lo que está en carácter es lo nom de Pescatera que á vosté tant be l' hi quadra; ó 'l nom de Calsas que es aquell personatge de las gofias; lo que está en carácter de la Campana es la desfatzatés ó descaro ab que compta feits que may han sigut somiats; lo que de vosté está en carácter es no saber de quín color va vestida la senyora Vritat. ¿ho sent?

—Home, vosté m' ofen, veste 'm diu una cosa que...

—Es.—Continuhi y pocas bolas.

—«Y vels' hi aquí una Població que, ab tot y haverhi molts y probats lliberals, y tenir un alcalde que 's diu... lliberal, y empunyant las riendas del govern lo partit lliberal, la governa una majordona; perque han de saber que 'l lliberal alcalde no fa res sense comunicarho avans al rector, y aquest no ho sanciona sense que préviament ho hagi consultat ab l' Agneta.»

Vamos, ja está vist que vosté no te esmena; no pot dir paraula sense bola, ni bola sense paraula. Aixó es fals, com totas las cosas que vosté 'ns conta. Veigi de no fer carregar ab los neulers y segueixi.

—Donchs passá alló y:

«De tales polvos, salen...» aquestas targetas que circulavan l' altre dia:

«Dios, Patria, Rey.—En sufragio de las almas de los que murieron en campaña en defensa del Altar y del Trono, el día 14 de los

corrientes y hora de las 10 de su mañana, se celebrarán en la parroquial iglesia de Santa María la Mayor de esta villa solemnes honras fúnebres.

Lo que se participa á V. suplicándole su asistencia á tan religioso acto.—R. I. P.—Montblanch 9 de Marzo de 1888.»

—¿Qué més?

«Y allí haurian vist á casi tots los individuos del ajuntament pregant per las animetas dels pobrets que moriren en defensa del Altar y del Trono, y al lliberal alcalde y á la seva senyora, donant lo pésam als pares y germans dels carlins difunts.»

—Y molt ben fet. Se portaren dignament. Jo ho aplaudeixo. ¿Te res més que observar?

—Sí, senyor.

«Y si volen més probas del lliberalisme de tal alcalde, allá va un botó per mostra. Un dels primers actes que feu al empunyar la vara gubernativa, sigué disposar que l' ajuntament, en tots los cassos que necesiti música, utilisi la que dirigeix l' ex-director de la xaranga que portava 'l cabecilla Tristany; y 'l altre dia acompanyant al ajuntament, la tal música tocava una marxa titulada La entrada triunfal de D. Carlos.»

—¡Caramba! si que 'm haguera agradat seri. ¿Donchs va ser bó? Ho celebro.

Te res més que observar?

—No, senyor; me 'n vaig que tinch tart y disposi de mi lo Sr. K.

—Moltas gracias, de K ja 'n tinch un de fermatat ab una cadena y m' es molt fiel.

Si necessita alguna cosa ne tinch ne tinch pel seu servey; tinch favons, aufals y palla. Disposi, pues, de 'n

Picafort.

NOVAS DE LA SETMANA.

Cridém la atenció dels católichs para que no 's deixin sorpendrer per certs subjectes ambulants que 's dedican á la venta de llibres que ells titulan católichs y que en realitat no ho son.

Ab disgust veigerem lo divendres y dissapte sants que devant de la porta principal del temple de Nuestra Sra. del Pi, cridaban la venta de La Passió de Jesús y que no era més que un folleto protestant.

Com son varios los enganyats que 'ns han advertit aixó, doném la veu de alerta y supliquém que 's cremin los referits folletos.

—*—

Per una casualitat s' ha descobert una magnífica tela del célebre pintor de Sevilla D. Bartomeu Esteve Murillo, en lo qual s' hi trova primorosament pintat un Nen Jesús dormint tranquilament sobre la creu, y qual somni velllant dos grupos de hermosos querubins.

—*—

Al crit de ¡fora consúms! hi ha hagut un motin en Calatayud. Un grupo de 200 personas que després aná aumentantse se dirigí á las barracas dels burots y las cremá tirant al riu los demés objectes.

Ab los governs que tenim, otras veredes.

—*—

Nostre colaborador D. Francisco de P. Capella ha enviat pera publicarse en el Semanario Católico de Palma de Mallorca, una preciosa

novela-histórica de costums mallorquinas que porta per títol Catalina.

—*—

Lo Rector de Ourches, condemnat pel tribunal ab motiu de una calumniosa denuncia, ha deixat al morir, á son calumniador, además de un perdó generós, la suma de 2000 pesetas pera la educació de sos fills.

Aquesta es la venjansa dels verdaders fills de la Iglesia Católica.

—*—

Lo Gobernador de Madrid, pistola en má, entrá en lo café de Fornos, sorprendent en l' entresuelo á jugadors que deixaren abandonats mil duros sobre la taula.

¡Y encara diuhén que las píndolas no producen efecto!

—*—

La sala segona de la Audiencia de Sevilla ha condemnat al director del periódich impio *El Excomulgado*, á tres anys y set mesos de presó correccional y munta de 500 pessetas pel delict de escarni als dogmas y Sacraments de la Iglesia. No fa molt temps había també sigut condemnat per la mateixa Sala á quatre anys, deu mesos y 2500 pessetas de munta per un altre article atentatori á la religió publicat en dit periódich.

L' excomunicat director de *El Excomulgado*, si no varia de conducta, será condemnat en aquest mon y en l' altre.

—*—

Los periódichs grechs donan compte de un cas de longevitat verament extraordinari.

Se tracta de una dona anomenada Sofía Delí Constantinena, que viu en lo poblet de Dedeve, (Tesalia) y té cent trenta anys.

May ha estat malalta, conserva sas facultats mentals y té tan bona vista que no usa ulleras.

Ni 'n Sagasta.

—*—

En la corrida de toros que tingué lloch lo passat diumenge en aquesta plassa, fou gravissimament ferit un picador.

En Montevideo un toro matá, no fa molt, al conegut torero anomenat *Punteret*.

La moderna civilisació dona sos fruits.

—*—

Junt al magnífich y sorprendent espectacle del panorama de la batalla de Plewna, que tots los dias se veu afavorit per numerosíssima concurrencia, s' han instalat dos dioramas no menos interessants y preciosos, que representan la lluyta en los carrers de Bruselas en l' any 1830.

Ab dir que un y altre son pintats per en Philippoteaux, queda justificada la afirmació de que al contemplarlos l' expectador se veu trasportat á la realitat del fet que presencia.

Y en efecte, de la mateixa manera que á una escultura de gran mérit sols li falta parlar pera causar efecte complet, al contemplar los quadros del artista francés sols se troba á faltar lo retruny dels canons que fan foch, l' estrepit de las descargas de fuselleria y los crits de guerra dels combatents tan magistralment representats en los dioramas y panorama citats.

Enemichs com som en termes bastant generals de molts dels espectacles dramátichs que s' ofereixen avuy en nostres teatros, creyém diversió no sols inofensiva sino hasta profitosa la que per primera vegada s' acaba de presen-

tar en aquesta ciutat, per qual motiu la recomanem a las personas de gust y de sa criteri.

Ha mort en Mataró la respectable y piadosa senyora donya Dolores de Llauder y de Freixa, viuda de Burgés, tia del Director del *Correo Catalan* don Lluís Maria de Llauder, á qui fem present nostre pésam, á la vegada que preguem á Deu pél descans de la difunta.

Hem rebut la visita d' un nou setmanari tradicionalista anomenat *La Llagosta*, que ve á treballar en lo camp de la premsa per la defensa de nostra bandera.

Agrehim lo seu saludo.

Lo *Centro de Católichs* de La Bisbal se prepara pera celebrar un lluhit Certámen literari, en lo Centenari de la restauració d' aquella iglesia parroquial.

Forman en lo Jurat los Rvts. Sardá y Turró.

Lo CRIT DE LA PATRIA, agrehint la invitació que li ha sigut dirigida, te ofert un premi al mellor y més cumplert escrit en prosa catalana sobre 'l següent tema: *Principis religiosos y polítichs aplicats en lo sigle XVI que tinguin aplicació en lo sigle XIX.*

Tan prompte 'ns sigui remés lo Cartell, ja 'l donarem á coneixer á nostres lectors.

Nostre amich y colaborador lo escriptor católich don Francisco de Paula Capella, en lo dia del seu sant Patró (2 de Abril) fou obsequiat per don Lluís Maria de Llauder ab un regalo digne de la persona á qui va dedicat, y que consisteix en un preciós mánech de ploma d' or ab adornos de plata de dibuix gotich, lluhint al mitj l' escut de Catalunya com se veu en lo periódich *El Correo Catalan*, de qual escut penjan dos cintas de plata en las quals se llegeix: «Al Sr. don Francisco de P. Capella, su amigo don Luis Maria de Llauder.»

L' esmalt de l' escut y lo cisellat de las lletres es mol ben executat com á obra que es de l' acreditada casa de Suñol.

L' estuig que guarda tan hermosa joya es de xagri blanch forrat de satí vermell y desobre hi ha una planxa de plata ab cunya d' or mate en las quals ab lletres d' esmalt negre está grabat:

«Al Sr. don Francisco de P. Capella distinguido y popular novelista católico, colaborador del *Correo Catalan*, dedica esta modesta demostración de cariñoso afecto, su particular amigo el director don Luis Maria de Llauder.»

En la espresada joya corren parells lo valor de ella ab lo gust artístich de la obra.

Hem vist en nostra Catedral Basílica completament restaurat l' altar de Santa Magdalena.

En bona hora se va traurer y arreconá lo retaule que hi havia, que formaba un baix ralleu de mala má.

Are s' ha cambiat per un preciós retaule gólich del segle XV que se veye en lo claustre, ahont se feya malbé, y completament restaurat s' ha aprofitat per la capella de Sta. Magdalena.

L' esmentat retaule, representa á l' apóstol San Bartumeu, y á la Santa barcelonesa Donya

Isabel d' Aragó, reina de Portugal, nascuda en lo Palau real de Barcelona, avuy monestir de Sta. Clara, y batejada en la real capella de Sta. Agata. La dita Santa es coneguda en lo mon católich per Sta. Isabel reina de Portugal.

Lo retaule forma un criptich ab dugas divisions y además com dugas portas obertas en las quals se veuen los passatjes de la vida del Sant apóstol y de la Santa reina. Hi ha en los buits que deixa una imitació de catifa antiga, piadosos adornos gólichs daurats que adornan lo retaule y al mitx de ell, sens tapar res se veu de bulto una imatge de Sta. Magdalena.

La mesa del altar, de pedra, ab peus de lo mateix, com estava en sos primitius temps, está descuberta y la restauració de aqueix altar s' ha fet ab tant acert que desitjarém tingui molts imitadors en la mateixa iglesia y puguin aprofitarse per sas capellas tots los preciosos retaules antichs que s' han tret ab tan acert de son claustre.

En la esmentada capella s' han tret los lletjos vidres blanchs de son finestral gotich y s' han cambiat ab vidres de color en los quals si veuen á San Ignasi de Loyola y á San Ricardo, qu' es lo patró del M. II. Sr. Canonge que tan sabiament ordená la restauració del altar.

Ab molt gust habém sabut que s' ha dictat auto de sobreshiment en la causa seguida contra *La Fidelidad Gallega* per suposadas injurias á la Regent y á son fill.

Rebi nostre estimat amich, lo director del ciutat periódich, la més coral enhorabona.

Ha sigut robada de la Iglesia de Alcalá de Chisvert, la custodia ab la Sagrada Forma. Aquest horrorós crim ha produhit com no podia menos, fonda sensació en lo religiós vehinat de dit poble.

Una jóve de Lorena, resident en Paris, estigué á punt de ser assessinada lo 28 del Setembre passat.

L' assassino l' hi dispará á crema-roba un tiro de revolver y segons las declaraciones donadas en lo tribunal del Cena lo 6 de Janer últim, se demostrá que degué sa miraculosa salvació á la circumstancia de haberse detingut la bala sobre un escapulari que portaba al pit la noya.

Com lo fet es recent y fácil de probar, ríguinsse los lliure-pensadors.

Lo dia 4 del passat morí en la vehina vila de Gracia lo conseqüent tradicionalista D. Joseph Ferré y Marco que estigué de forner en la Seo d' Urgell durant lo siti.

R. I. P.

CANTARS.

Hi han lliberals tolerants en tant alt grau de manera que al més pacífich carlí romperian la costellas.

Patim y callém, fins que nos siga l' hora arribada que tot vá com los catúfols, quan un puija, l' altre baixa.

Diuhem que es una desgracia que pe 'l mon corrin diners, ja 's coneix que 'ns vol felissos nostre desvetllat govern.

A. de C.

ANUNCIS.

DEPÓSIT DE TINTAS SUPERIORS.

PREUS PER PARTIDAS DE 50 AL MENOS.

Tinta pera copiar.

Núms.		Per 100.
50	En ampollas de 1 litro.	Pessetas. 496 »
51	» 1/2 »	117 »
52	» 1/4 »	69 »
53	» 1/8 »	39'50 »

Tinta doble-negra fixa.

54	En ampollas de 1 litro.	156 »
55	» 1/2 »	93 »
56	» 1/4 »	64 »
57	» 1/8 »	31'50 »

Tinters petits.

58	Negra.	13 »
59	Violeta.	13 »

Tintas pera sellos.

SUPERIORS.

60	Tots colors.	40 »
----	--------------	------

Tintas de colors.

61	Ampollas Carmi extra.	49 »
62	» Violeta.	15'50 »
63	» Blau.	16'50 »

Tinta en pols.

64	Paquets de 1/8 de kilo.	49 »
----	-------------------------	------

Tinta usual líquida.

EN BARRILS.

á 0.50 Pessetas lo litro.

Los pedidos á la librería de Antón Quintana, carrer de la Palla, n.º 31, Barcelona.

MES DE MARÍA

SEGUN EL ESPIRITU DE LEON XIII

traducido de la segunda edición italiana

POR DON LUIS CARLOS VIADA Y LLUCH

La actualidad de las meditaciones y la novedad de los ejemplos creemos que llamarán poderosamente la atención de los fieles hijos de María, que lo son todos los que de católicos se precian. Son asunto de las meditaciones: Día 31 de Abril, Razones que nos mueven á honrar á María.—Día 1 de Mayo, Fin del hombre.—Día 2, Cómo se determina el fin del hombre en las presentes circunstancias.—Día 3, El pecado.—Día 4, Castigo y efectos del pecado.—Día 5, La muerte.—Día 6, El alma inmortal.—Día 7, El juicio de Dios.—Día 8, El infierno.—Día 9, La ocasión próxima.—Día 10, Una mirada á nosotros mismos.—Día 11, La penitencia.—Día 12, La Fe.—Día 13, Religión moderna.—Día 14, Indiferentismo religioso.—Día 15, Moral cristiana.—Día 16, Moral sin dogma.—Día 17, La Francmasonería.—Día 18, La vida cristiana.—Día 19, Jesucristo.—Día 20, La Redención y los Sacramentos.—Día 21, La gracia.—Día 22, La Iglesia.—Día 23, El Papa.—Día 24, Sacrificio y galardón.—Día 25, El hombre informado por la Religión cristiana.—Día 26, La familia informada por la verdad cristiana.—Día 27, La sociedad informada por la verdad cristiana.—Día 28, La mujer cristiana.—Día 29, La verdad cristiana en las ciencias y en las artes.—Día 30, Sin religión cristiana.—Día 31, María.

Este libro, que forma un elegante tomo de más de doscientas páginas, véndese al precio de 0'75 ptas. en rústica y 1'50 encuadernado.

Imp. de Bertrán y Altés, Pelay, 6 bis.